

**Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om meddelelse fra Kommissionen:
»Agenda for en bæredygtig og konkurrencedygtig europæisk turisme«**

KOM(2007) 621 endelig

(2009/C 27/03)

Kommissionen besluttede den 19. oktober 2007 under henvisning til EF-traktatens artikel 262 at anmode om Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om:

»Agenda for en bæredygtig og konkurrencedygtig europæisk turisme«.

Det forberedende arbejde henvistes til Den Faglige Sektion for Det Indre Marked, Produktion og Forbrug, som udpegede Juan Mendoza til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 13. juni 2008.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 446. plenarforsamling den 9. og 10. juli 2008, mødet den 10. juli 2008, følgende udtalelse med 108 stemmer for og 5 hverken for eller imod:

1. Konklusioner og anbefalinger

1.1 Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg ser positivt på og bifalder Kommissionens meddelelse »Agenda for en bæredygtig og konkurrencedygtig europæisk turisme« og støtter Kommissionens tilsagn om i de kommende år klart at styrke turismestrategien og -politikken og ved hjælp af agendaen sikre den praktiske gennemførelse heraf i hverdagen. Denne nye politik er allerede udformet tidligere i Kommissionens meddelelse om »En ny turismepolitik i EU — mod et stærkere partnerskab inden for europæisk turisme«.

1.2 EØSU anerkender Kommissionens indsats for at sammenfatte talrige dokumenter, synspunkter og debatter. Det er lykkedes Kommissionen at give en tilfredsstillende og tydelig beskrivelse for den brede offentlighed af resultatet af det arbejde, der er udført af gruppen vedrørende bæredygtig turisme, af den indsats, der er ydet af eksperterne bag rapporten, og af den efterfølgende offentlige høring.

1.3 EØSU finder det korrekt, at denne nye turismepolitik baseres på den fornyede Lissabon-strategi, at de erklærede overordnede mål er at forbedre konkurrenceevne og bæredygtighed, og at økonomisk velstand, social retfærdighed og samhørighed samt beskyttelse af miljømæssige og kulturelle værdier opstilles som mere specifikke mål.

1.4 EØSU bifalder de udfordringer, der identificeres i Kommissionens meddelelse, samt de løsningsforslag, der fremlægges. Den foreslåede strategi er, at samtlige involverede aktører deltager via forskellige former for samarbejde, herunder konkurrenceorienteret samarbejde. Deltagelse er således hjørnестenen i den nye turismepolitik og i agendaen for dens gennemførelse. De udfordringer, der henvises til i Kommissionens meddelelse, er klart vigtige, og en vedvarende analyse af drivhusgassernes konsekvenser for bæredygtigheden bør fremover være et nøgleelement i agendaen.

1.5 EØSU anser det for hensigtsmæssigt, at Kommissionen påtager sig at gennemføre en ny politik gennem dialog, samarbejde, støtteaktioner og koordinering mellem interessenter. »Agendaen for en bæredygtig og konkurrencedygtig turisme« er videreførelsen af den konkrete strategi og de gennemførelsesforanstaltninger, der er foreslået for alle interessenter inden for europæisk turisme. EØSU mener imidlertid, at Kommissionen gennem Generaldirektoratet for Erhvervs politik kan og bør

indtage en mere aktiv rolle og bør føre an i iværksættelsen af en lang række europæiske initiativer som f.eks. social turisme, turisme for alle og uddannelse inden for turisme. Kommissionen og de øvrige institutioner bør navnlig gøre mere for at inddrage små og mellemstore virksomheder samt mikrovirksomheder i indsatsen for at sikre en bæredygtig turisme og i agendaen for gennemførelse og opnåelse af dette mål. EØSU bifalder Kommissionens initiativ til etablering af »fremtrædende europæiske rejsemål« som eksempler på god og forbillig praksis.

1.6 EØSU foreslår og anbefaler endnu en gang at styrke det europæiske turistforum og videreføre overvejelserne og analyserne med henblik på at oprette et rådgivende europæisk turistråd og et europæisk agentur for turisme. Disse to organer kunne måske udgøre fora, hvor turistmyndighederne og turistsektorens forskellige aktører kunne mødes for at forbedre formidlingen af oplysninger om konkurrencedygtig og bæredygtig turisme, overvåge overholdelsen af politikken og agendaen for europæisk turisme og navnlig forsøge at identificere tendenser i turistsektoren og fastlægge, hvilke foranstaltninger der må gennemføres. Klimaændringerne og deres følger for turismen samt de skridt, der må tages i den forbindelse, er især oplagte mål for ovennævnte to organer.

1.7 EØSU bifalder Kommissionens planer om at forbedre udnyttelsen af de disponible finansielle instrumenter. For eksempel mener EØSU, at det ville være muligt at iværksætte et pilotprojekt af transnational karakter med erfaringsudveksling inden for den sociale turismes område. Eksempler på sådanne foranstaltninger kunne være social turisme og turisme for alle, udvikling af menneskelige ressourcer, produktudvikling og markedspenetration. EØSU mener, at der allerede er tilstrækkelige muligheder for en grænseoverskridende indsamling af erfaringer i form af pilotprojekter inden for disse områder.

1.8 Udvalget konstaterer med tilfredshed afslutningen af arbejdet med Agenda 21 for turismen, hvis resultater, som er beskrevet i Kommissionens meddelelse om agendaen for en bæredygtig og konkurrencedygtig turisme, fuldbyrder og konsoliderer den generelle bæredygtigheds politik inden for europæisk turisme. Faktisk udgør det tekniske dokument, som er udarbejdet af det organ, der er oprettet til formålet, grundlaget for Kommissionens meddelelse, som det kompletterer, og de to dokumenter bør derfor ses samlet.

1.9 På det statistiske område bifalder EØSU den indkaldelse af forslag, som Kommissionen har foranstaltet, og som EØSU også har anmodet om. Det drejer sig om forslag til oprettelse af et netværk af observationscentre for turisme, som ikke alene kan formidle data inden for sektoren, men også gør det muligt at foretage en strategisk og fremadskuende planlægning samt forudse og udforme fremtidige foranstaltninger.

1.10 EØSU ønsker at fortsætte arbejdet med turisme i den samme ånd som i Kommissionens meddelelse om agendaen og opfordrer de øvrige europæiske institutioner, medlemsstater, regioner og lokaliteter samt aktørerne i sektoren — arbejdsgivere og fagforeninger samt alle borgere — til at samarbejde om kendskab og støtte til turismen som en ret for alle og som en betydningsfuld strategisk aktivitet for Europas fremtid. Det er endvidere nødvendigt, at interessenter og forbrugere handler ansvarligt med henblik på at gøre turismen mere bæredygtig og konkurrencedygtig.

1.11 Kommissionens meddelelse tager hensyn til de sociale kriterier og elementer, som kendetegner turismen, men EØSU beklager den manglende henvisning til unionsborgerskabets form og indhold. Turisme kan faktisk i høj grad bidrage til at skabe sammenhæng mellem kulturer og sociale grupper inden for rammerne af unionsborgerskabet, som alle har pligt til at fremme og udvikle. Den forskelligartethed og mangfoldighed, som kendetegner de enkelte EU-landes kulturer, sprog, og den forskellige natur- og kulturarv, udgør en stor rigdom, som vi kan og bør udnytte til at lære hinanden at kende og anerkende vores rettigheder som EU-borgere. I lyset af de synergier, der som allerede påpeget i en tidligere udtalelse fra EØSU kan eksistere mellem turisme og kultur, er kulturen et andet aspekt, som der lægges stor vægt på i europæiske debatter og dokumenter om turisme.

1.12 I forsøget på at forbedre turismens konkurrenceevne og bæredygtighed må der tages hensyn til rejsemålenes særlige kendetegn. EØSU anbefaler, at der tages hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende i de medlemsstater, der er stærkt afhængige af turismen. Ved udformningen af politikker og forslag på turismeområdet bør der tages passende hensyn til de forskellige regioners behov. Kommissionens konsekvensanalyser bør tage behørigt hensyn til, at konsekvenserne kan være uforholdsmæssigt store i nogle regioner og sektorer. Det er for eksempel tilfældet, når det drejer sig om rejsemål som øer, der i meget høj grad anvender flytransport og ikke har andre transportmidler, eller som er næsten helt afhængige af denne transportform.

1.13 EØSU mener, at det sæt principper og værdier, som opstilles i Kommissionens meddelelse — bæredygtighed, social velfærd, konkurrenceevne, samarbejde, partnerskab, rentabilitet, sikkerhed, jobkvalitet m.m. — faktisk repræsenterer en europæisk turismemodell, ikke fordi de udgør et sæt regler, men fordi de pågældende principper og værdier finder bred anvendelse i hele EU.

1.14 EØSU opfordrer Kommissionen til en fælles indsats for at fremme certificeringen på europæisk plan af kvalifikationer og færdigheder inden for turisme med henblik på at øge beskæftigelsen og forbedre jobkvaliteten inden for sektoren. Der bør gives støtte til Europass, hvormed arbejdstagere, som er villige til at flytte til andre dele af EU for at arbejde, på en enkel og letforståelig måde i hele Europa (EU, EFTA/EØS og ansøgerlan-

dene) kan præsentere deres personlige kvalifikationer og færdigheder.

2. Kommissionens meddelelse

For bedre at kende og forstå det budskab, Kommissionen ønsker at viderebringe til alle europæiske aktører og institutioner, foretages en kort gennemgang af Kommissionens meddelelse med en opsummering af de centrale bidrag.

2.1 Meddelelsens indledning

2.1.1 Udfordringen i at finde den rette balance mellem bæredygtighed og konkurrencedygtighed. I første afsnit af indledningen til Kommissionens meddelelse anerkendes først og fremmest turismens nøglerolle for den europæiske økonomi og dens strategiske betydning, hvilket ikke kun underbygges med kvantitative data, men også med turismens evne til at skabe job og således opfylde målet i den fornyede Lissabonstrategi. I denne sammenhæng er det værd at nævne vækstprognosen på 3 %, som uden tvivl udgør et effektivt bidrag til opfyldelse af beskæftigelsesmålene, men som i visse tilfælde og på langt sigt kan risikere at føre til en overskridelse af bæredygtighedsgrænserne.

2.1.2 Konkurrencedygtighed og bæredygtighed: to forenelige krav. Det fremgår klart af Kommissionens meddelelse, at konkurrencedygtighed afhænger af bæredygtigheden og kvaliteten af turistoplevelsen, og der henvises udtrykkeligt til de krav, klimaændringerne stiller til turistindustrien. Virksomhedernes sociale ansvar kan yde et væsentligt bidrag i denne sammenhæng gennem vedtagelse af foranstaltninger, der sigter mod tilpasning til og bekæmpelse af klimaændringer og samtidig fremmer innovation samt turistproduktets værdi for en verden, der står over for store globale udfordringer.

2.2 Agendaens indhold. Med sin meddelelse foreslår Kommissionen, at der skabes en ny balance mellem turisternes velfærd, miljøet og virksomhedernes og rejsemålenes konkurrenceevne. Alle aktører må bidrage til virkeliggørelse af dette mål.

2.2.1 Mål og udfordringer. Som retningslinje for alle berørte aktører fastsætter Kommissionen tre grundlæggende mål i agendaen: økonomisk velstand, social retfærdighed og samhørighed samt beskyttelse af miljømæssige og kulturelle værdier.

I meddelelsen opstilles en liste over nogle meget vigtige udfordringer, der skal imødekommes, hvis målene skal opnås:

- Bæredygtig forvaltning af natur- og kulturressourcer.
- Mindskelse af ressourceanvendelsen og forureningen.
- Gennemførelse af ændringer, så der tages hensyn til lokalbefolkningens velfærdsinteresser.
- Færre udsving i den sæsonbetingede efterspørgsel.
- Afhjælpning af miljøvirkninger som følge af transport.
- Turistoplevelser for alle.
- Forbedring af turistjobs kvalitet.
- Sikkerhed og tryghed for turister og for rejsemålets lokalbefolkning.

Der er tale om en åben og ikke-udtømmende liste over udfordringer, som de forskellige aktører inden for turistsektoren bør ajourføre, nyprioritere og forvalte i samarbejds ånd.

2.2.2 En ramme for indsatsen. Meddelelsen lægger op til, at en sammenhængende indsats til opfyldelse af målene og udfordringerne kræver samarbejde og en ansvarlig forvaltning af rejsemål, virksomheder og turister, og opstiller betingelserne for opnåelse af denne sammenhæng.

2.2.3 Principperne. I meddelelsen opstiller Kommissionen ni principper, der må overholdes for at kunne opnå en bæredygtig og konkurrencedygtig turisme. Tre af disse principper bør fremhæves:

- Overholdelse af kapacitetsgrænserne for rejsemål, faciliteter og turiststrømme.
- Opnåelse af en hensigtsmæssig udviklingshastighed og -rytme, der er forenelig med de naturlige, kulturelle og sociale ressourcer, der er til rådighed på et givet tidspunkt.
- Langsigtet planlægning som ufravigelig betingelse for at opnå balance mellem bæredygtighed og konkurrencedygtighed.

2.3 Fælles fremadrettede tiltag. I denne del understreger Kommissionen behovet for, at samtlige aktører inden for sektoren forener kræfterne og samarbejder på frivillig og vedvarende basis. Den foreslåede model er baseret på respekten for subsidiaritetsprincippet, hvor indsatsen fortrinsvis ydes af rejsemålets aktører, men med støtte fra det nationale og europæiske niveau. Meddelelsen fremhæver således både den rolle, som sektorens forskellige aktører og Kommissionen skal spille i lyset af traktaten.

2.3.1 Aktørernes rolle. I tråd med konklusionerne fra gruppen vedrørende bæredygtig turisme fastlægger meddelelsen brede beføjelser og konkrete roller inden for de tre indsatsområder: rejsemål, virksomheder og turister. Der henvises navnlig til behovet for at gøre mikrovirksomheder opmærksomme på det nødvendige i at opnå balance mellem bæredygtighed og konkurrencedygtighed.

2.3.2 Kommissionens rolle. Kommissionen anerkender sit ansvar for at handle i overensstemmelse med traktaten og forpligter sig til at lancere og styrke en række forskellige initiativer på fællesskabsplan inden for rammerne af agendaen og dens gennemførelse. Blandt disse initiativer skal især nævnes fire indsatsområder:

- Mobilisering af aktørerne til at oparbejde og udveksle viden med henblik på at opnå balance mellem bæredygtighed og konkurrencedygtighed. Det europæiske turistforum er et godt eksempel på udveksling af ideer og erfaringer.
- Fremme af og støtte til fremtrædende europæiske rejsemål som eksempler på god praksis og offentliggørelse heraf som netværk af rejsemål, der går ind for bæredygtighed og konkurrencedygtighed.
- Aktivering af EU's meget forskellige finansieringsinstrumenter. Kommissionen forpligter sig til at formidle oplysninger om, hvordan de kan udnyttes bedre inden for turistsektoren.
- Integrering af bæredygtighed og konkurrencedygtighed i Kommissionens politikker og anvendelse af disse principper i en lang række regioner med meget forskellige problemer og behov: kystregioner, bjergområder, landdistrikter og byområder.

2.4 Meddelelsens konklusion

Kommissionens meddelelse afsluttes med en opfordring til fuldt samarbejde over hele linjen mellem alle offentlige og private aktører om vedtagelsen og den praktiske gennemførelse af agendaen. Den påpeger endnu en gang, at dannelsen af partnerskaber på alle niveauer er en forudsætning for at forbedre konkurrenceevnen og sikre en attraktiv og bæredygtig europæisk turisme på langt sigt. Kommissionen foreslår, at agendaens handlingsplan evalueres i 2011. Kommissionens mål med fremlæggelsen af meddelelsen fremstår således klart.

3. Generelle bemærkninger

3.1 Alle EU-institutioner har afgivet såvel officielle som uformelle erklæringer om anerkendelse af turismen og dens strategiske betydning for den europæiske økonomi, og denne opbakning formidles til alle aktører, hvilket er med til at sætte kraftigt skub i denne sektor. Det er ikke kun økonomisk begrundet, men beror også på turismens sociale betydning for opbygningen af Borgernes Europa. Selv med denne opbakning er der stadig lang vej igen, før turismen — nu og fremover — kan indtage en sådan central plads i den europæiske politik.

3.2 Navnlig bør det bemærkes, at den nye Lissabon-traktat anerkender turismens betydning for Europa og giver Den Europæiske Union flere muligheder for at bidrage til dens udvikling. EU har i kraft af denne traktat beføjelse til og til opgave at gennemføre tiltag for at understøtte, koordinere eller supplere medlemsstaternes indsats med det mål at fremme et gunstigt miljø for virksomhedernes udvikling og tilskynde til udveksling af god praksis.

3.3 Emnet er blevet taget op af flere EU-institutioner:

- **Europa-Parlamentet** har ved gentagne lejligheder vedtaget beslutninger om vidt forskellige aspekter af turismen og om dens indvirkning på beskæftigelsen og økonomien. Eksempelvis kan nævnes beslutningerne om »Turisme og udvikling« og »Nye perspektiver og nye udfordringer for bæredygtig europæisk turisme«.
- **Rådet for Den Europæiske Union** har ved forskellige lejligheder beskæftiget sig med turisme i sine konklusioner og handlingsplaner først og fremmest for at understrege behovet for bæredygtighed, konkurrenceevne og evne til at skabe beskæftigelse. Det skal især nævnes, at konklusionerne fra Rådets møde den 7. juli 2006 med tilfredshed hilser Kommissionens meddelelse om den nye turismepolitik i EU velkommen, og Kommissionens opfordres til at spille en aktiv rolle i koordinationen af forskellige politikker.
- **Kommissionen** har udsendt en række meddelelser (især meddelelsen om den nye turismepolitik i EU fra marts 2006) ligesom den har gennemført, styrket og videreført de europæiske turistfora, afholdt konferencer om forskellige emner (f.eks. social turisme og europæisk Agenda 21 for turisme) samt tilrettelagt mange andre aktiviteter (f.eks. pilotprojektet vedrørende fremtrædende turistmål, som skal anerkende og fremme god praksis i medlemsstaterne og kandidatlandene).

- **Regionsudvalget** har bl.a. afgivet udtalelser om Kommissionens meddelelser: »Samarbejde om europæisk turismes fremtid« og »Grundlæggende retningslinjer for bæredygtig europæisk turisme«.
- **Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg** har altid vist turismen særlig bevågenhed og gør det stadigt, hvilket fremgår af vedtagelsen af mere end 11 udtalelser siden 1999 og frem til i dag, aktiv deltagelse i en række europæiske turistfora, som Kommissionen har gennemført, samt deltagelse i og støtte til mange konferencer om forskellige aspekter af turisme. Især bør nævnes samarbejdet mellem EØSU og de øvrige EU-institutioner omkring alle de initiativer, som de hver især har iværksat på turismeområdet.

3.4 Det er hensigten med nærværende EØSU-udtalelse at evaluere Kommissionens meddelelse hvad angår dens bidrag til politikken på dette område og forslagene til dens gennemførelse, men udtalelsen vil også bidrage med elementer, som kan berige — om ikke kommissionsteksten — så i det mindste debatten om den.

3.5 På linie med EØSU's udtalelse INT/317 om Kommissionens meddelelse om den nye turismepolitik, vil EØSU også i denne udtalelse erklære og slå fast:

- alle borgere har ret til turisme, som det fastslås i Verdens turistorganisationens etiske kodeks for turisme, hvilket indebærer forpligtelser til god praksis,
- retten til turisme skaber desuden velstand og direkte og indirekte indtægter for især mikrovirksomheder og små og mellemstore virksomheder, og er derfor for Europa en vigtig industri, der har bevist sin stabilitet,
- kvaliteten af de tjenester, som sektorens aktører leverer, og brugernes ansvarlighed over for lokalsamfundene er værdier, vi må bevare som grundlag for sektorens fortsatte beståen,
- turisme har eller bør have en positiv økonomisk, social, kulturel og miljømæssig indvirkning på lokalt og regionalt plan og i henseende til bymiljøet; turisme kan øge kendskabet til andre kulturer og andre måder at leve og virke på og det tværregionale samarbejde,
- turisme er en dynamisk sektor med stor evne til at skabe beskæftigelse nu og i fremtiden og den rummer potentiale til at skabe gode, stabile arbejdspladser med rettigheder,
- turismen er ikke fri for problemer i form af masseturisme og sæsonsvingninger, som medfører tab af konkurrenceevne,
- udvalget mener, at det er nødvendigt med en Agenda 21 for europæisk turisme, som indeholder klare visioner og forfølger ambitiøse mål,
- den europæiske turismemodell er en nødvendighed indadtil og kan tjene som model i global sammenhæng, hvis den baseres ikke på flere regler, men på værdier såsom kvalitet, bæredygtighed, rimeligt prisniveau osv., som turistdestinationerne og alle deltagende aktører frivilligt påtager sig at leve op til,
- den europæiske turismemodell bygger på og beriges af det store udbud af destinationer, de forskellige opfattelser af turisme og måder, hvorpå disse realiseres,
- den europæiske turismemodell, som udvalget slår til lyd for, er et effektivt værktøj til at fremme fred og gensidig forståelse imellem folkeslag.

4. Særlige bemærkninger

4.1 Kommissionens meddelelse peger klart og tydeligt på den nødvendige balance mellem bæredygtighed og konkurrenceevne og indeholder forslag om, hvordan dette mål kan nås i praksis. Alt dette i en ikke særligt lang meddelelse har helt sikkert krævet et stort syntesearbejde og analyse af utallige dokumenter, udtalelser og debatter. Resultatet af dette arbejde — det skal siges — opfylder det sigte klart at redegøre for Kommissionens grundlæggende holdning til turismens fremtid og for de foranstaltninger, der skal gennemføres inden for denne komplekse erhvervsgrænse.

4.2 Det grundlag, som meddelelsen baserer agendaen på, forekommer passende, eftersom der tages hensyn ikke kun til turismens økonomiske indvirkning og dens kapacitet til at skabe job for de unge, men også til den nødvendige balance mellem bæredygtighed og konkurrenceevne, hvorimellem der på længere sigt er en frugtbar vekselvirkning. For at sikre overensstemmelse og ligevægt mellem disse variabler må der gennemføres konsekvensanalyser f.eks. vedrørende miljøvirkningen af de forskellige aktiviteter og i de enkelte regioner og belastnings- og kapacitetsgrænserne. Den generelle erkendelse af, at turismens omfang og udviklingsmuligheder er begrænsede, er grundlæggende for balancen mellem bæredygtighed og konkurrenceevne.

4.3 Måske ville det have været hensigtsmæssigt, om Kommissionens meddelelse mere indgående havde analyseret Lissabontraktaten for at se nærmere på, hvilket grundlag, den giver agendaen, og hvilke fremskridt den bringer for gennemførelsen af den nye europæiske turismepolitik. Man må ikke glemme, at medlemsstaterne og regionerne ved flere lejligheder har erklæret, at de ønsker at bevare beføjelserne på turismeområdet uden at give afkald på muligheden for, at EU spiller en igangsættende og koordinerende rolle på visse fælles fronter, som kan forbedre den europæiske turistsektors konkurrenceevne. For eksempel er oprettelsen og vedligeholdelsen af en europæisk portal til fremme af Europa som turistmål allerede et værdifuldt og nyttigt instrument, som kan præsentere alle landene i EU som det fremragende og varierede turistmål, de tilsammen udgør.

4.4 De udfordringer og mål, som Kommissionen fremlægger i sin meddelelse, er helt klart de største, som turismen vil stå over for i de kommende tiår. De grundlæggende udfordringer, nemlig bæredygtighed og forbedring af konkurrenceevnen, er tilstrækkeligt brede til at kunne omfatte andre vigtige opgaver såsom kvalitetsforbedring, bekæmpelse af sæsonafhængigheden eller styrkelse af arbejdstagernes faglige kvalifikationer, som også nævnes i agendaen.

4.5 Der er utallige opfordringer til partnerskab i Kommissionens meddelelse, idet den i overensstemmelse med den nye turismepolitik foreslår, at styrkelsen af partnerskabet skal være selve omdrejningspunktet i denne politik. Det er særligt vigtigt at fremhæve den rolle, fagforeningerne og arbejdsgiverorganisationerne kan spille, idet de bør inddrages i samarbejdsprocedurerne og opfordres til at deltage i alle debatter og fora og i gennemførelsen af de generelle forbedringsforanstaltninger for sektoren. Ligeledes vil det være hensigtsmæssigt at fremme etableringen af stabile net mellem byer og turistmål, som har

en fælles vilje til at forbedre konkurrenceevnen og bæredygtigheden. Der ses også positivt på promoveringen af »Fremtrædende europæiske rejsemål«, og det understreges, at en sådan udmærkelse bør omfatte korrekt håndtering af de arbejdsretlige og sociale relationer samt inddragelse af fagforeninger og arbejdsgiverorganisationer på den udvalgte destination som et middel til at forbedre rejsemålenes bæredygtighed og konkurrenceevne.

Forbrugerorganisationerne kan spille en stor rolle inden for rammerne af deres virkefelt.

4.6 Kommissionen lover at føre denne nye politik ud i livet gennem samarbejde, specifikke støtteforanstaltninger og koordinering mellem aktørerne. Agendaen kræver helt klart, at alle aktører i sektoren udviser større ansvarlighed. Generaldirektoratet for Erhvervspolitik spiller efter EØSU's opfattelse en meget vigtig rolle i koordineringen af alle de EU-politikker, som direkte eller indirekte vedrører turismen og som har betydning for de forskellige typer rejsemål, der hver især har deres særlige karakteristika.

4.7 EØSU mener således, at Kommissionen bør være mere aktiv i iværksættelsen af europæiske initiativer blandt andet til fremme af grænseoverskridende turisme med velgørende formål på europæisk plan. Nærmere bestemt foreslår EØSU som ved mange tidligere lejligheder at styrke Det Europæiske Turistforum og komme videre med drøftelserne og undersøgelsen af mulighederne for at oprette et rådgivende europæisk turistråd og et europæisk agentur for turisme, som kan informere om og overvåge strategierne og foranstaltningerne i den europæiske turistsektor. Det foreslås også, at Kommissionen fremmer forskningen med henblik på oprettelse af teknologiske platforme i turistsektoren, som kan forbedre markedsføringen af turismen, især i lyset af mulighederne for at fremme den interne turisme i Europa og tiltrække flere turister fra andre lande (Kina, Indien, Rusland).

4.8 EØSU mener, at Kommissionens meddelelse ikke lægger tilstrækkelig vægt på informations- og kommunikationsteknologiernes rolle i det nye scenarie på turistområdet, set ud fra såvel brugernes som virksomhedernes og aktørernes synspunkt. En forsknings- og udviklingsindsats på turistområdet, som kan forbedre anvendelsen af disse teknologier, bør prioriteres højt i de kommende år. Denne indsats vil utvivlsomt resultere i en bedre forvaltning af rejsemålene, virksomhederne og turisterne og bidrage til den ønskede balance.

4.9 Det er vigtigt, at Kommissionen bebuder konkrete foranstaltninger, især med henblik på bedre udnyttelse af de finansielle fællesskabsinstrumenter, der er til rådighed, men der savnes et forslag om et program, som specifikt sigter mod at reagere på de store udfordringer, som den europæiske turisme står over for, og som meddelelsen så præcist udpeger. Det bør

sikres, at de midler, der direkte eller indirekte afsættes til turismen, anvendes effektivt og rationelt efter deres formål.

4.10 Det er ikke muligt at læse denne meddelelse fra Kommissionen uden at tage med i betragtning, at rapporten fra gruppen vedrørende bæredygtig turisme har bidraget afgørende til udarbejdelsen af agendaen og navnlig til fastlæggelsen af de enkelte aktørers rolle. Det arbejde, som fremtrædende eksperter har udført gennem flere måneder, har helt sikkert været frugtbart og ført frem til konkrete komplementære svar på en lang række spørgsmål i tilknytning til bæredygtighed og konkurrenceevne.

4.11 Kommissionens meddelelse gør det i dette tilfælde ikke klart, hvilken rolle turiststatistikkerne tillægges. Det er nødvendigt, at turiststatistikkerne klart bidrager til opfølgning og gennemførelse af agendaen og navnlig, at der i statistikkerne lægges større vægt på de variabler, som vedrører bæredygtighed, konkurrenceevne og beskæftigelse.

4.12 Kommissionens meddelelse peger klart på nødvendigheden af at indarbejde turismepolitikens mål om bæredygtighed og konkurrenceevne i Kommissionens og hele EU's øvrige politikområder for at sikre opfyldelse af agendaens målsætninger.

4.13 Som anført i EØSU's udtalelse om Katowice-erklæringen og i udtalelsen om »Turisme og kultur: to vækstfaktorer«, i udtalelsen om »En nye turismepolitik i EU« og i andre dokumenter fra EØSU's hånd vil det også være nødvendigt at gennemføre kommunikationskampagner om uddannelse og motivation blandt hele den europæiske befolkning, men særligt blandt unge.

4.14 Udvalget anser det for afgørende, at erhvervsuddannelsen, såvel den statsligt regulerede som den faglige efteruddannelse imødekommer virksomhedernes behov og forbedrer arbejdstagerens beskæftigelsesevne. Certificering og anerkendelse på europæisk plan af viden og kompetence bør bidrage til at skabe mere beskæftigelse og bedre arbejdsbetingelser i turistsektoren.

4.15 For at gøre turismen mere konkurrencedygtig og bæredygtig må der tages hensyn til rejsemålenes særlige karakteristika. Udvalget anbefaler, at der ved udarbejdelsen af foranstaltninger og forslag tages hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende i de medlemsstater, som er meget afhængige af turismen, og at der tages behørigt hensyn til de forskellige regioners behov. Samtidig bør det erindres, at turistrejser til fjerntliggende områder kan have en særlig kraftig indvirkning på klimaændringerne på grund af effekten af de emissioner, der udledes ved rejser over store afstande. Der bør fremover lægges større vægt på fordelene ved destinationer tættere på udgangspunktet, da CO₂-emissionerne er mindre i forbindelse med sådanne destinationer.

Bruxelles, den 10. juli 2008

Dimitris DIMITRIADIS
Formand for
Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg

BILAG

til Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse

Følgende formulering af punkt 4.15 i sektionens udtalelse fik mere end en fjerdedel af de afgivne stemmer, men blev vedtaget i ændret form af plenarforsamlingen.

4.15 For at gøre turismen mere konkurrencedygtig og bæredygtig må der tages hensyn til rejsemålenes særlige karakteristika. Udvalget anbefaler, at der ved udarbejdelsen af foranstaltninger og forslag tages hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende i de medlemsstater, som er meget afhængige af turismen, og at der tages behørigt hensyn til de forskellige regioners behov.

Afstemningsresultat

Stemmer for at tilføje et nyt punktum: 48 Stemmer imod: 43 Stemmer hverken for eller imod: 16.
